

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1371/2007

z 23. októbra 2007

o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej preprave

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 71 ods. 1,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy, v zmysle spoločného textu schváleného Zmierovacím výborom 31. júla 2007 ⁽³⁾,

keďže:

- (1) V rámci spoločnej dopravnej politiky je dôležité ochrániť užívateľské práva cestujúcich v železničnej preprave a zlepšiť kvalitu a efektívnosť služieb osobnej železničnej prepravy s cieľom prispieť k zvýšeniu podielu železničnej dopravy vo vzťahu k iným spôsobom dopravy.
- (2) Oznámenie Komisie Stratégia politiky na ochranu spotrebiteľa pre roky 2002 – 2006 ⁽⁴⁾ určuje cieľ, ktorým je dosiahnuť úroveň ochrany spotrebiteľa v oblasti dopravy v súlade s článkom 153 ods. 2 zmluvy.
- (3) V železničnej preprave je cestujúci slabšou stranou dopravnej zmluvy a je potrebné v tomto ohľade jeho práva chrániť.
- (4) Medzi práva užívateľa služieb železničnej prepravy patrí informovanie o spoji pred uskutočnením cesty a počas cesty. Ak je to možné, mali by železničné podniky a predajcovia prepravných dokladov poskytovať tieto informácie vopred a čo najskôr.
- (5) Podrobnejšie požiadavky na poskytovanie cestovných informácií budú vymedzené v technických podmienkach interoperability (TSI), ktoré sú uvedené v smernici Európskeho

parlamentu a Rady 2001/16/ES z 19. marca 2001 o interoperabilite konvenčného železničného systému ⁽⁵⁾.

- (6) Posilnenie práv cestujúcich v železničnej preprave by malo byť založené na existujúcom systéme medzinárodného práva v tejto oblasti, ktoré sa nachádza v dodatku A Jednotných právnych predpisov pre zmluvu o medzinárodnej železničnej preprave cestujúcich (CIV) k Dohovoru o medzinárodnej železničnej preprave (COTIF) z 9. mája 1980 zmenenom Protokolom o zmene Dohovoru o medzinárodnej železničnej preprave z 3. júna 1999 (Protokol 1999). Je však potrebné rozšíriť rozsah pôsobnosti tohto nariadenia a chrániť nielen cestujúcich v medzinárodnej, ale aj vo vnútroštátnej železničnej preprave.
- (7) Železničné podniky by mali spolupracovať, aby cestujúcim v železničnej preprave uľahčili prechod od jedného prevádzkovateľa k druhému prostredníctvom poskytovania priamych prepravných dokladov vždy, keď je to možné.
- (8) Poskytovanie informácií a prepravných dokladov cestujúcim v železničnej preprave by sa malo uľahčiť prispôbením počítačových systémov spoločným špecifikáciám.
- (9) Pokračovanie v zavádzaní informačných a rezervačných systémov by sa malo uskutočňovať v súlade s TSI.
- (10) Osobná železničná preprava by mala byť všeobecne v prospech občanov. Zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou v dôsledku postihnutia, veku alebo z akéhokoľvek iného dôvodu by preto mali mať možnosti cestovania železničnou prepravou porovnateľné s možnosťami ostatných občanov. Zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou majú ako všetci ostatní občania rovnaké právo na voľný pohyb, slobodu výberu a nediskrimináciu. Osobitná pozornosť by sa mala okrem iného venovať poskytovaniu informácií o prístupnosti železničných služieb, podmienkach prístupu k vozňom a k zariadeniam vo vlaku zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou. S cieľom poskytnúť najlepšie informácie o meškaniach pre cestujúcich s poškodením zmyslových orgánov by sa mali používať vizuálne a zvukové systémy, podľa toho čo je vhodné. Zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou by mali mať možnosť zakúpiť si prepravné doklady vo vlaku bez dodatočných poplatkov.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 221, 8.9.2005, s. 8.⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 71, 22.3.2005, s. 26.⁽³⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 28. septembra 2005 (Ú. v. EÚ C 227 E, 21.9.2006, s. 490), spoločná pozícia Rady z 24. júla 2006 (Ú. v. EÚ C 289 E, 28.11.2006, s. 1), pozícia Európskeho parlamentu z 18. januára 2007 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku), legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 25. septembra 2007 a rozhodnutie Rady z 26. septembra 2007.⁽⁴⁾ Ú. v. ES C 137, 8.6.2002, s. 2.⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 110, 20.4.2001, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Komisie 2007/32/ES (Ú. v. EÚ L 141, 2.6.2007, s. 63).

- (11) Železničné podniky a manažéri staníc by mali zohľadniť potreby zdravotne postihnutých osôb alebo osôb so zníženou pohyblivosťou prostredníctvom dodržiavania TSI pre zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou, aby zabezpečili, že v súlade s pravidlami verejného obstarávania Spoločenstva sa všetky budovy a kolajové vozidlá stanú bezbariérovými postupným odstránením fyzických prekážok a funkčných obmedzení pri nákupe nového materiálu alebo pri výkone rekonštrukcií alebo významných renovácií.
- (12) Železničné podniky by mali byť povinne poistené alebo by mali mať povinnosť prijať rovnocenné opatrenia na pokrytie svojej zodpovednosti voči cestujúcim v železničnej preprave v prípade nehody. Treba stanoviť minimálnu výšku poistného krytia železničných podnikov.
- (13) Posilnenie práva na náhradu škody a pomoc v prípade meškania, zmeškaného spoja alebo odrieknutia medzinárodného spoja by malo v prospech cestujúcich viesť k väčšej stimulácii trhu osobnej železničnej prepravy v prospech cestujúcich.
- (14) Je žiaduce, aby toto nariadenie vytvorilo systém náhrady škody pre cestujúcich v prípade meškania, ktoré je spojené so zodpovednosťou železničného podniku, na rovnakom základe ako medzinárodný systém ustanovený dohovorom COTIF, a najmä jeho dodatkom CIV, ktorý sa týka práv cestujúcich.
- (15) Ak členský štát udelí železničným podnikom výnimku z uplatňovania ustanovení tohto nariadenia, mal by po konzultácii s organizáciami zastupujúcimi cestujúcich nájsť železničné podniky, aby prijali opatrenia na náhradu a pomoc v prípade výrazného meškania služieb osobnej železničnej prepravy.
- (16) Je žiaduce, aby v období bezprostredne po nehode boli jej obeť a ich rodinní príslušníci zbavení krátkodobých finančných starostí.
- (17) Je v záujme cestujúcich v železničnej preprave, aby sa po dohode s orgánmi verejnej moci prijali vhodné opatrenia na zabezpečenie osobnej bezpečnosti na staniciach, ako aj vo vlakoch.
- (18) Cestujúci v železničnej preprave by mali mať možnosť podať akémukoľvek zainteresovanému železničnému podniku sťažnosť, ktorá sa týka práv a povinností vyplývajúcich z tohto nariadenia, a právo dostať odpoveď v primeranej lehote.
- (19) Železničné podniky by mali určiť, riadiť a sledovať normy kvality služieb v osobnej železničnej preprave.
- (20) Obsah tohto nariadenia by sa mal podľa vývoja trhu preskúmať s ohľadom na úpravu finančných súm pre infláciu a s ohľadom na požiadavky na informácie a kvalitu služieb. Mali by sa preskúmať aj účinky tohto nariadenia na kvalitu služieb.
- (21) Týmto nariadením by nemala byť dotknutá smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov ⁽¹⁾.
- (22) Členské štáty by mali stanoviť sankcie uplatniteľné v prípade porušenia tohto nariadenia a zabezpečiť ich uplatňovanie. Sankcie, ktoré môžu zahŕňať platbu náhrady škody dotknutej osobe, by mali byť účinné, primerané a odradzujúce.
- (23) Keďže ciele tohto nariadenia, a to rozvoj železníc Spoločenstva a zavedenie práv cestujúcich, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, a preto ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku neprekračuje toto nariadenie rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (24) Cieľom tohto nariadenia je zlepšiť služby osobnej železničnej prepravy v Spoločenstve. Preto by mali mať členské štáty možnosť udeliť výnimku pre služby v regiónoch, v ktorých sa podstatná časť prepravy uskutočňuje mimo územia Spoločenstva.
- (25) Železničné podniky v niektorých členských štátoch môžu mať problémy s uplatňovaním tohto nariadenia v jeho celosti v čase nadobudnutia jeho účinnosti. Členské štáty by preto mali mať možnosť udeliť dočasnú výnimku z uplatňovania ustanovení tohto nariadenia pre diaľkové služby osobnej železničnej prepravy. Dočasné výnimky by sa však nemali uplatňovať na tie ustanovenia tohto nariadenia, ktoré zaručujú zdravotne postihnutým osobám alebo osobám so zníženou pohyblivosťou prístup k železničnej preprave a zaručujú osobám, ktoré majú záujem cestovať po železnici, právo bez komplikácií si zakúpiť prepravný doklad, ani na ustanovenia o zodpovednosti železničného podniku voči cestujúcim a za ich batožinu, na požiadavku, aby boli železničné podniky primerane poistené, ani na požiadavku, aby tieto podniky prijali primerané opatrenia na zaistenie osobnej bezpečnosti cestujúcich na železničných staniciach a vo vlakoch a na riadenie rizika.

(1) Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31. Smernica zmenená a doplnená nariadením (ES) č. 1882/2003 (Ú. v. EÚ L 284, 31.10.2003, s. 1).

- (26) Mestské, prímestské a regionálne služby osobnej železničnej prepravy sa líšia od diaľkových služieb. Preto by členské štáty mali mať možnosť udeliť mestským, prímestským a regionálnym službám osobnej železničnej prepravy výnimku z uplatňovania ustanovení tohto nariadenia okrem určitých ustanovení, ktoré by sa mali uplatňovať v celom Spoločenstve.
- (27) Opatrenia nevyhnutné na vykonanie tohto nariadenia by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu ⁽¹⁾.
- (28) Komisia by mala byť predovšetkým splnomocnená na prijatie opatrení so všeobecnou pôsobnosťou, ktorých cieľom je zmeniť a doplniť nepodstatné prvky tohto nariadenia. Tieto opatrenia sa musia prijať v súlade s regulačným postupom s kontrolou ustanoveným v článku 5a rozhodnutia 1999/468/ES,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Toto nariadenie ustanovuje pravidlá, ktoré sa týkajú:

- informácií, ktoré majú železničné podniky poskytovať, uzavretia prepravných zmlúv, vydávania prepravných dokladov a zavedenia počítačového informačného a rezervačného systému pre železničnú prepravu;
- zodpovednosti železničných podnikov a ich poisťovnej povinnosti voči cestujúcim a za ich batožinu;
- povinnosti železničných podnikov voči cestujúcim pri meškani;
- ochrany a pomoci zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou, ktoré cestujú po železnici;
- vymedzenia a monitorovania noriem kvality služieb, riadenia rizík osobnej bezpečnosti cestujúcich a riešenia sťažností a
- všeobecných pravidiel presadzovania.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23. Rozhodnutie zmenené a doplnené rozhodnutím 2006/512/ES (Ú. v. EÚ L 200, 22.7.2006, s. 11).

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa uplatňuje na všetky cesty a služby železničnej prepravy na celom území Spoločenstva, ktoré prevádzkuje jeden alebo viacero železničných podnikov s licenciou udelenou v súlade so smernicou Rady 95/18/ES z 19. júna 1995 o udeľovaní licencií železničným podnikom ⁽²⁾.

2. Toto nariadenie sa neuplatňuje na železničné podniky a poskytovateľov služieb, ktorí nemajú licenciu podľa smernice 95/18/ES.

3. Nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia sa na všetky služby osobnej železničnej prepravy na celom území Spoločenstva uplatňujú články 9, 11, 12, 19, článok 20 ods. 1 a článok 26.

4. S výnimkou ustanovení odseku 3 môže členský štát na transparentnom a nediskriminačnom základe udeliť výnimku z uplatňovania ustanovení tohto nariadenia pre služby vnútroštátnej osobnej železničnej prepravy najviac na päť rokov, ktorú je možné obnoviť dva razy, vždy najviac na päť rokov.

5. S výnimkou ustanovení odseku 3 môže členský štát udeliť výnimku z uplatňovania ustanovení tohto nariadenia mestským, prímestským a regionálnym službám osobnej železničnej prepravy. Na rozlíšenie mestských, prímestských a regionálnych služieb osobnej železničnej prepravy členské štáty uplatňujú vymedzenia pojmov uvedené v smernici Rady 91/440/EHS z 29. júla 1991 o rozvoji železníc Spoločenstva ⁽³⁾. Pri uplatňovaní týchto vymedzení pojmov použijú členské štáty tieto kritériá: vzdialenosť, frekvencia spojov, počet plánovaných zastavení, použité koľajové vozidlá, spôsoby predaja prepravných dokladov, rozdiely v počte cestujúcich v čase dopravnej špičky a mimo nej, kódy vlakov a cestovné poriadky.

6. Členský štát môže na transparentnom a nediskriminačnom základe udeliť výnimku z uplatňovania ustanovení tohto nariadenia najviac na 5 rokov, ktorú je možné obnoviť pre určité služby alebo prepravu, pretože podstatná časť takejto služby osobnej železničnej prepravy vrátane najmenej jedného plánovaného zastavenia na vlakovej stanici sa uskutočňuje mimo územia Spoločenstva.

7. Členské štáty informujú Komisiu o výnimkách udelených podľa odsekov 4, 5 a 6. Komisia prijme primerané opatrenia, ak usúdi, že výnimka nie je v súlade s ustanoveniami tohto článku. Najneskôr do 3. decembra 2014 Komisia predloží správu Európskemu parlamentu a Rade o výnimkách udelených podľa odsekov 4, 5 a 6.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 143, 27.6.1995, s. 70. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/49/ES (Ú. v. EÚ L 164, 30.4.2004, s. 44).

⁽³⁾ Ú. v. ES L 237, 24.8.1991, s. 25. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2006/103/ES (Ú. v. EÚ L 363, 20.12.2006, s. 344).

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia platia tieto vymedzenia pojmov:

1. „železničný podnik“ je železničný podnik v zmysle článku 2 smernice 2001/14/ES ⁽¹⁾ a každý iný verejnoprávny alebo súkromný podnik, ktorého predmetom činnosti je preprava tovaru a/alebo cestujúcich po železnici, pričom tento podnik musí zabezpečiť trakciu; patria sem aj podniky, ktoré poskytujú výlučne trakciu;
 2. „dopravca“ je železničný podnik, s ktorým cestujúci uzavrel prepravnú zmluvu, alebo viaceré po sebe nasledujúce železničné podniky, ktoré sú zodpovedné na základe tejto zmluvy;
 3. „vykonávajúci dopravca“ je železničný podnik, ktorý neuzavrel prepravnú zmluvu s cestujúcim, ale je železničným podnikom, ktorý je zmluvnou stranou prepravnej zmluvy, poverený vykonaním celej železničnej prepravy alebo jej časti;
 4. „manažér infraštruktúry“ je každý orgán alebo podnik, ktorý podľa článku 3 smernice 91/440/EHS zodpovedá najmä za zriaďovanie a údržbu železničnej infraštruktúry alebo jej častí, čo môže zahŕňať prevádzkovanie systémov riadenia infraštruktúry a bezpečnostných systémov. Funkcie manažéra infraštruktúry siete alebo časti siete môžu byť prenesené na rôzne orgány alebo podniky;
 5. „manažér stanice“ je organizačná jednotka v členskom štáte, ktorá nesie zodpovednosť za riadenie železničnej stanice a môže byť zároveň manažérom infraštruktúry;
 6. „prevádzkovateľ zázajdu“ je organizátor alebo maloobchodný predajca odlišný od železničného podniku v zmysle článku 2 bodov 2 a 3 smernice 90/314/EHS ⁽²⁾;
 7. „predajca prepravných dokladov“ je každý predajca služieb železničnej prepravy, ktorý uzatvára prepravné zmluvy a predáva prepravné doklady v mene železničného podniku alebo vo vlastnom mene;
 8. „prepravná zmluva“ je zmluva o platenej alebo neplatenej preprave medzi železničným podnikom alebo predajcom prepravných dokladov a cestujúcim o poskytnutí jednej alebo viacerých dopravných služieb;
 9. „rezervácia“ je oprávnenie v papierovej alebo elektronickej forme, na základe ktorého vzniká nárok na prepravu, pokiaľ boli vopred potvrdené individuálne podrobnosti o preprave;
10. „priamy cestovný lístok“ je prepravný doklad alebo prepravné doklady, ktoré predstavujú prepravnú zmluvu na na seba naväzujúce služby železničnej prepravy, ktoré prevádzkuje jeden alebo viaceré železničné podniky;
 11. „vnútroštátny spoj osobnej železničnej prepravy“ je spoj osobnej železničnej prepravy, ktorý neprekračuje hranice členského štátu;
 12. „meškanie“ je časový rozdiel medzi časom plánovaného príchodu cestujúceho podľa zverejneného cestovného poriadku a aktuálnym alebo očakávaným príchodom;
 13. „predplatný cestovný lístok“ alebo „časový cestovný lístok“ je lístok na neobmedzený počet ciest, ktorý oprávnenému držiteľovi umožňuje cestovať po železnici v rámci určitej trasy alebo siete počas určeného obdobia;
 14. „počítačový informačný a rezervačný systém pre železničnú prepravu (CIRSRT)“ je počítačový systém s informáciami o službách železničnej prepravy, ktoré ponúka železničný podnik; informácie o spojoch osobnej prepravy uložené v CIRSRT obsahujú údaje o:
 - a) cestovných poriadkoch a harmonogramoch spojov osobnej prepravy;
 - b) dostupnosti sedadiel v spojoch osobnej prepravy;
 - c) cestovnom a osobitných podmienkach;
 - d) prístupnosti vlakov zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou;
 - e) zariadeniach, prostredníctvom ktorých sa môže vykonať rezervácia alebo výdaj prepravných dokladov, pričom niektoré alebo všetky uvedené zariadenia by mali byť k dispozícii užívateľom;
 15. „zdravotne postihnutá osoba“ alebo „osoba so zníženou pohyblivosťou“ je každá osoba, ktorej pohyblivosť pri využívaní dopravy je znížená pre akékoľvek fyzické postihnutie (poškodenie orgánov zmyslového vnímania alebo pohybového ústrojenstva, trvalé alebo dočasné), duševné postihnutie alebo poškodenie, alebo iný dôvod postihnutia, alebo v dôsledku veku a ktorej situácia si vyžaduje primeranú pozornosť a prispôbenie služieb, ktoré sú k dispozícii pre všetkých cestujúcich jej potrebám;
 16. „všeobecné prepravné podmienky“ sú platné právne záväzné podmienky dopravcu vo forme všeobecných obchodných podmienok alebo taríf v každom členskom štáte, ktoré sa uzavretím prepravnej zmluvy stali ich súčasťou;
 17. „vozidlo“ je motorové vozidlo alebo príves, ktoré sa prepravujú pri preprave osôb.

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/14/ES z 26. februára 2001 o pridelovaní kapacity železničnej infraštruktúry, vyberaní poplatkov za používanie železničnej infraštruktúry (Ú. v. ES L 75, 15.3.2001, s. 29). Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2004/49/ES.

⁽²⁾ Smernica Rady 90/314/EHS z 13. júna 1990 o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb (Ú. v. ES L 158, 23.6.1990, s. 59).

KAPITOLA II

PREPRAVNÁ ZMLUVA, INFORMÁCIE A PREPRAVNÉ DOKLADY

Článok 4

Prepravná zmluva

Pokiaľ táto kapitola neustanovuje inak, na uzavretie a vykonávanie prepravnej zmluvy a poskytovanie informácií a prepravných dokladov sa uplatňujú ustanovenia hlavy II a III prílohy I.

Článok 5

Bicykle

Železničný podnik umožní cestujúcim, prípadne za poplatok, prineŕ do vlaku bicykle pod podmienkou, že je s nimi možné ľahko manipulovať, nemá to nepriaznivý vplyv na osobitnú prepravnú službu a podmienky vo vozni to umožňujú.

Článok 6

Vylúčenie zrieknutia sa povinností a stanovenie obmedzení

1. Povinnosti voči cestujúcim podľa tohto nariadenia sa nemôžu obmedzovať ani sa ich nemožno zrieknuť prostredníctvom odchýlných alebo obmedzujúcich ustanovení v prepravnej zmluve.

2. Železničné podniky môžu ponúknuť zmluvné podmienky, ktoré sú pre cestujúceho výhodnejšie ako podmienky ustanovené v tomto nariadení.

Článok 7

Povinnosť poskytnúť informácie o zrušení medzinárodných spojov

Železničné podniky alebo prípadne príslušné orgány zodpovedné za zmluvy o službe vo verejnom záujme vhodnými prostriedkami zverejnia informácie o zrušení spojov ešte predtým, ako toto zrušenie vykonajú.

Článok 8

Cestovné informácie

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 10, železničný podnik a predajca prepravných dokladov, ktorý ponúka prepravné zmluvy v mene jedného alebo viacerých železničných podnikov, poskytnú na požiadanie cestujúcemu o ceste, pre ktorú dotknutý železničný podnik ponúkol prepravnú zmluvu, aspoň informácie uvedené v prílohe II časti I. Predajca prepravných dokladov, ktorý ponúka prepravné zmluvy vo vlastnom mene, a prevádzkovatelia zájazdov poskytujú tieto informácie, ak sú dostupné.

2. Železničné podniky poskytnú cestujúcemu počas medzinárodnej cesty aspoň informácie uvedené v prílohe II časti II.

3. Informácie uvedené v odseku 1 a 2 sa poskytnú v najprímernejšej podobe. Mimoriadna pozornosť sa v tejto súvislosti venuje potrebám ľudí s poškodením sluchu a/alebo zraku.

Článok 9

Dostupnosť prepravných dokladov, priamych cestovných lístkov a rezervácií

1. Železničný podnik a predajcovia prepravných dokladov ponúkajú prepravné doklady, priame cestovné lístky a rezervácie, ak sú dostupné.

2. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 4, predáva železničný podnik prepravné doklady cestujúcim aspoň na jednom z týchto predajných miest:

- a) predajňa prepravných dokladov alebo predajný automat;
- b) telefón, internet alebo iné široko dostupné informačné technológie;
- c) vo vlaku.

3. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 4 a 5, predáva železničný podnik prepravné doklady cestujúcim v rámci zmlúv o službách vo verejnom záujme aspoň na jednom z týchto predajných miest:

- a) predajňa prepravných dokladov alebo predajný automat;
- b) vo vlaku.

4. Železničné podniky ponúkajú možnosť zakúpiť si prepravné doklady pre daný spoj vo vlaku, pokiaľ to nie je obmedzené alebo vylúčené z dôvodov bezpečnosti alebo politiky boja proti podvodom, povinnej rezervácie miest alebo z primeraných obchodných dôvodov.

5. V prípade, že na železničnej stanici odchodu vlakov sa nenachádza žiadna predajňa prepravných dokladov ani predajný automat, cestujúci na železničnej stanici sú informovaní o:

- a) možnosti kúpy prepravného dokladu prostredníctvom telefónu, internetu alebo vo vlaku a o tom, ako treba pri kúpe postupovať;
- b) najbližšej železničnej stanici alebo najbližšom mieste s predajňou prepravných dokladov a/alebo predajnými automatmi.

Článok 10

Cestovné informačné a rezervčné systémy

1. Na poskytovanie informácií a vydávanie prepravných dokladov, ktoré sú uvedené v tomto nariadení, používajú železničné podniky a predajcovia prepravných dokladov systém CIRSRT, ktorý sa zriadi postupmi uvedenými v tomto článku.

2. Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú technické podmienky pre interoperabilitu (TSI), ktoré sú uvedené v smernici 2001/16/ES.

3. Na základe návrhu predloženého Európskou železničnou agentúrou (ERA) prijme Komisia do 3. decembra 2010 TSI telematických aplikácií pre osobnú prepravu. TSI umožnia poskytovanie informácií, ktoré sú uvedené v prílohe II, a vydávanie prepravných dokladov tak, ako to ustanovuje toto nariadenie.

4. Železničné podniky zriadia systém CIRSRT podľa požiadaviek uvedených v TSI v súlade s plánom uskutočňovania uvedeným v TSI.

5. Pokiaľ smernica 95/46/ES neustanovuje inak, železničný podnik ani predajca prepravných dokladov nesprístupní osobné informácie o rezerváciách iným železničným podnikom a/alebo predajcom prepravných dokladov.

KAPITOLA III

ZODPOVEDNOSŤ ŽELEZNIČNÝCH PODNIKOV VOČI CESTUJÚCIM A ZA ICH BATOŽINU

Článok 11

Zodpovednosť voči cestujúcim a za batožinu

Pokiaľ táto kapitola neustanovuje inak a bez toho, aby boli dotknuté uplatniteľné vnútroštátne právne predpisy poskytujúce cestujúcim ďalšiu náhradu škody, zodpovednosť železničných podnikov voči cestujúcim a za ich batožinu sa spravuje prílohou I hlavou IV kapitolami I, III a IV, hlavou VI a hlavou VII.

Článok 12

Poistenie

1. Povinnosťou ustanovenou v článku 9 smernice 95/18/ES, pokiaľ sa vzťahuje na zodpovednosť voči cestujúcim, sa rozumie požiadavka, aby bol železničný podnik primerane poistený alebo prijal rovnocenné opatrenia na pokrytie svojej zodpovednosti podľa tohto nariadenia.

2. Komisia do 3. decembra 2010 predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o ustanovení minimálnej výšky poisteného krytia železničných podnikov. V prípade potreby sa k správe priložia vhodné návrhy alebo odporúčania v tejto veci.

Článok 13

Zálohové platby

1. V prípade usmrtenia alebo zranenia cestujúceho zaplatí železničný podnik uvedený v prílohe I článku 26 ods. 5 bezodkladne a najneskôr do pätnástich dní po určení totožnosti fyzickej osoby, ktorá má nárok na náhradu škody, zálohové platby vo výške, ktorá je potrebná na uspokojenie bezprostredných finančných potrieb a úmerná spôsobenej škode.

2. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, je výška zálohovej platby v prípade usmrtenia najmenej 21 000 EUR na jedného cestujúceho.

3. Zálohová platba nepredstavuje uznanie zodpovednosti a môže sa odčítať od akejkoľvek sumy zaplatenej neskôr na základe tohto nariadenia, je však nenávratná s výnimkou prípadov, keď bola škoda spôsobená nedbanlivosťou alebo zavinením cestujúceho, alebo prípadov, keď osoba, ktorá dostala zálohovú platbu, nemala nárok na náhradu škody.

Článok 14

Popieranie zodpovednosti

Aj v prípade, ak železničný podnik popiera svoju zodpovednosť za zranenie cestujúceho, vynakladá primerané úsilie poskytnúť pomoc cestujúcemu, ktorý sa domáha náhrady škody od tretích strán.

KAPITOLA IV

MEŠKANIE SPOJA, ZMEŠKANIE PRÍPOJA A ODRIEKNUTIE SPOJA

Článok 15

Zodpovednosť za meškanie spoja, zmeškanie prípoja a odrieknutie spoja

Pokiaľ táto kapitola neustanovuje inak, zodpovednosť železničných podnikov vo vzťahu k meškaniu spoja, zmeškaniu prípoja a odrieknutiu spoja sa spravuje prílohou I hlavou IV kapitolou II.

Článok 16

Náhrada cestovného a presmerovanie

Ak sa odôvodnene očakáva, že meškanie príchodu do cieľovej stanice podľa prepravnej zmluvy bude viac ako 60 minút, má cestujúci bezodkladne možnosť výberu medzi:

- náhradou plnej ceny prepravného dokladu v súlade s podmienkami, za ktorých bol zaplatený, za časť alebo časti jeho cesty, ktorá nebola uskutočnená, alebo za časť alebo časti cesty, ktoré už boli uskutočnené, ak cesta už nespĺňa účel vo vzťahu k pôvodnému plánu cesty cestujúceho, a spolu s prípadnou spätnou prepravou do východiskovej stanice pri najbližšej príležitosti. Vyplatenie náhrady sa uskutoční za tých istých podmienok ako v prípade náhrady škody uvedenej v článku 17; alebo
- pokračovaním alebo presmerovaním do cieľovej stanice pri najbližšej príležitosti za porovnateľných prepravných podmienok, alebo
- pokračovaním alebo presmerovaním do cieľovej stanice za porovnateľných prepravných podmienok neskôr podľa priania cestujúceho.

Článok 17

Náhrada ceny prepravného dokladu

1. Cestujúci môže bez straty práva na prepravu žiadať od železničného podniku náhradu za meškanie, ak je vystavený meškaniu medzi východiskovým a cieľovým miestom uvedeným v prepravnom doklade, za ktoré mu prepravný doklad nebol preplatený v súlade s článkom 16. Minimálna náhrada za meškanie je:

- a) 25 % ceny prepravného dokladu v prípade meškania od 60 do 119 minút;
- b) 50 % ceny prepravného dokladu v prípade meškania 120 minút alebo viac.

Cestujúci, ktorí sú držiteľmi predplateného cestovného lístka alebo časového cestovného lístka a ktorí sa počas obdobia jeho platnosti dokladu viackrát stretli s meškaním alebo odrieknutím spoja, môžu žiadať o primeranú náhradu v súlade s opatreniami železnice o náhradách. Tieto opatrenia ustanovujú kritériá na určenie meškania a na výpočet náhrady.

Náhrada za meškanie sa vypočíta v pomere k cene, ktorú cestujúci skutočne zaplatil za oneskorený spoj.

Ak je predmetom prepravnej zmluvy spiatočná cesta, náhrada škody za meškanie na prvej ceste alebo spiatočnej ceste sa vypočíta vo vzťahu k polovičnej cene zaplatenej za prepravný doklad. Rovnakým spôsobom sa v pomere k celkovej cene vypočíta cena za zmeškaný spoj podľa akejkoľvek inej formy prepravnej zmluvy, ktorá umožňuje cestovanie niekoľkými po sebe nasledujúcimi spojmi.

Pri výpočte dĺžky meškania sa neberie do úvahy meškanie, v prípade ktorého môže železničný podnik preukázať, že nastalo mimo území, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o založení Európskeho spoločenstva.

2. Náhrada ceny prepravného dokladu sa vypláca do jedného mesiaca po podaní žiadosti o náhradu. Náhrada môže byť vyplatená vo forme poukážok a/alebo iných služieb, ak sú zmluvné podmienky (najmä vzhľadom na obdobie platnosti a cieľovú stanicu) flexibilné. Náhrada sa vypláca v hotovosti na požiadanie cestujúceho.

3. Náhrada ceny prepravného dokladu sa neznižuje o náklady finančnej transakcie, ako sú poplatky, náklady na telefonické spojenie alebo poštové známky. Železničné podniky môžu zaviesť minimálnu sumu, pod úroveň ktorej sa náhrady nebudú vyplácať. Táto minimálna suma nepresiahne 4 EUR.

4. Cestujúci nemá nárok na náhradu, ak bol informovaný o meškani predtým, ako si kúpil prepravný doklad, alebo ak je meškanie z dôvodu pokračovania iným spojom alebo presmerovania kratšie ako 60 minút.

Článok 18

Pomoc

1. V prípade meškania pri príchode alebo odchode informuje železničný podnik alebo manažér stanice cestujúcich o situácii a predpokladanom čase odchodu a predpokladanom čase príchodu hneď, ako sú tieto informácie k dispozícii.

2. V prípade meškania uvedeného v odseku 1, ktoré je dlhšie ako 60 minút, sa cestujúcim bezplatne ponúkne:

- a) jedlo a občerstvenie primerane k času čakania, ak je dostupné vo vlaku alebo na stanici, alebo ich je možné primerane poskytnúť;
- b) hotel alebo iné ubytovanie a dopravu medzi železničnou stanicou a miestom ubytovania v prípade, že je nevyhnutný pobyt v dĺžke jednej alebo niekoľkých nocí alebo je nevyhnutný ďalší pobyt, ak je to prakticky možné;
- c) ak je vlak zablokovaný na trati, prepravu z vlaku do železničnej stanice, do náhradnej východiskovej stanice alebo cieľovej stanice spoja, ak je to prakticky možné.

3. Ak železničný spoj nemôže ďalej pokračovať v ceste, zabezpečia železničné podniky pre cestujúcich čo najskôr náhradný dopravný spoj.

4. Železničné podniky na žiadosť cestujúceho potvrdia na prepravnom doklade, že železničný spoj mal meškanie, ktoré viedlo k zmeškaniu prípoja, prípadne, že bol spoj odrieknutý.

5. Pri uplatňovaní odsekov 1, 2 a 3 venuje prevádzkujúci železničný podnik mimoriadnu pozornosť potrebám zdravotne postihnutých osôb alebo osôb so zníženou pohyblivosťou a osobám, ktoré ich sprevádzajú.

KAPITOLA V

ZDRAVOTNE POSTIHNUTÉ OSOBY A OSOBY SO ZNÍŽENOU POHYBLIVOSŤOU

Článok 19

Právo na prepravu

1. Železničné podniky a manažéri staníc za aktívnej účasti organizácií zastupujúcich zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou ustanovia alebo zavedú pravidlá prístupu na nediskriminačnom základe uplatniteľné vo vzťahu k preprave zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou.

2. Rezervácie a prepravné doklady sa zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou poskytujú bez datočného poplatku. Železničný podnik, predajca prepravných dokladov alebo prevádzkovateľ zázajdu nesmú z dôvodu zníženej pohyblivosti odmietnuť vykonať rezerváciu alebo vydať prepravný doklad zdravotne postihnutej osobe alebo osobe so zníženou pohyblivosťou, ani vyžadovať, aby bola takáto osoba sprevádzaná inou osobou, okrem prípadov, ak je to nevyhnutné na dodržanie pravidiel prístupu uvedených v odseku 1.

Článok 20

Informácie pre zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou

1. Železničný podnik, predajca prepravných dokladov alebo prevádzkovateľ zázajdu poskytnú na požiadanie zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou informácie o prístupnosti služieb železničnej prepravy a o podmienkach prístupu k vozňu v súlade s pravidlami prístupu v zmysle článku 19 ods. 1 a informujú zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou o zariadeniach vo vlaku.

2. Ak železničný podnik, predajca prepravných dokladov a/alebo prevádzkovateľ zázajdu uplatnia odchýlku podľa článku 19 ods. 2, na požiadanie písomne informujú dotknutú zdravotne postihnutú osobu alebo osobu so zníženou pohyblivosťou o dôvodoch na takýto postup do piatich pracovných dní od odmietnutia rezervácie alebo vydania prepravného dokladu, alebo uloženia podmienky o sprievode.

Článok 21

Prístup

1. Železničné podniky a manažéri staníc v súlade s TSI pre osoby so zníženou pohyblivosťou zabezpečia, aby stanice, nástupišťa, vlakové súpravy a iné zariadenia boli dostupné zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou.

2. V prípade neprítomnosti pomocného personálu vo vlaku alebo na stanici železničné podniky a manažéri staníc vynakladajú primerané úsilie s cieľom umožniť zdravotne postihnutým osobám alebo osobám so zníženou pohyblivosťou prístup k železničnej preprave.

Článok 22

Pomoc na železničných staniciach

1. Pri odchode zdravotne postihnutej osoby alebo osoby so zníženou pohyblivosťou zo železničnej stanice s personálom, preprave cez ňu alebo príchode na ňu zabezpečí manažér stanice bezplatnú pomoc takým spôsobom, aby táto osoba mohla nastúpiť do odchádzajúceho spoja alebo vystúpiť z prichádzajúceho spoja, na ktorý si kúpila prepravný doklad, bez toho, aby boli dotknuté pravidlá prístupu uvedené v článku 19 ods. 1.

2. Členské štáty môžu ustanoviť odchýlku od odseku 1 v prípade osôb, ktoré cestujú spojmi, ktoré sú predmetom zmluvy o službe vo verejnom záujme uzatvorenej v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva, pod podmienkou, že príslušný orgán zabezpečil alternatívne prostriedky alebo prijal alternatívne opatrenia, ktoré zaručujú rovnocennú alebo vyššiu úroveň prístupnosti dopravných služieb.

3. V staniciach bez personálu železničné podniky a manažéri staníc zabezpečia, aby boli ľahko dostupné informácie zobrazené v súlade s pravidlami o prístupnosti uvedenými v článku 19 ods. 1 o najbližších staniciach s personálom a priamo dostupnej pomoci pre zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou.

Článok 23

Pomoc vo vlaku

Bez toho, aby boli dotknuté pravidlá prístupu uvedené v článku 19 ods. 1, železničné podniky bezplatne poskytnú pomoc zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou vo vlaku a počas nastupovania a vystupovania z vlaku.

Pomoc vo vlaku na účely tohto článku je pomoc poskytnutá zdravotne postihnutej osobe alebo osobe so zníženou pohyblivosťou s cieľom umožniť jej prístup k rovnakým službám vo vlaku, ako majú ostatní cestujúci, v prípade, že rozsah jej zdravotného postihnutia alebo zníženej pohyblivosti jej nedovoľuje samostatný a bezpečný prístup k týmto službám.

Článok 24

Podmienky poskytnutia pomoci

Železničné podniky, manažéri staníc, predajcovia prepravných dokladov a prevádzkovatelia zázajdov spolupracujú pri poskytovaní pomoci zdravotne postihnutým osobám alebo osobám so zníženou pohyblivosťou ustanovenej v článkoch 22 a 23 v súlade s týmito písmenami:

- a) pomoc sa poskytuje pod podmienkou, že sa železničnému podniku, manažérovi stanice, predajcovi prepravných dokladov alebo prevádzkovateľovi zázajdu, u ktorého bol zakúpený prepravný doklad, oznámi najmenej 48 hodín pred tým, ako je pomoc osobe so zníženou pohyblivosťou potrebná. Ak prepravný doklad umožňuje uskutočniť viaceré cesty, postačí jedno oznámenie pod podmienkou, že sa poskytnú primerané informácie o časovom harmonograme následných spojov;
- b) železničné podniky, manažéri staníc, predajcovia prepravných dokladov a prevádzkovatelia zázajdu prijímajú všetky opatrenia potrebné na prijímanie týchto oznámení;
- c) ak sa oznámenie v súlade s písmenom a) neurobilo, vynaložia železničné podniky a manažéri staníc všetko primerané úsilie na poskytnutie pomoci zdravotne postihnutej osobe alebo osobe so zníženou pohyblivosťou, ktorá jej umožní cestovať;

- d) Bez toho, aby boli dotknuté právomoci iných subjektov k priestorom nachádzajúcim sa mimo železničnej stanice, manažér stanice alebo iná oprávnená osoba určí na železničnej stanici a mimo nej miesta, na ktorých môžu zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou oznámiť svoj príchod na železničnú stanicu a v prípade potreby požiadať o pomoc;
- e) Pomoc sa poskytuje pod podmienkou, že sa zdravotne postihnutá osoba alebo osoba so zníženou pohyblivosťou dostaví na určené miesto v čase, ktorý vopred stanovil železničný podnik alebo manažér stanice, ktorí takúto pomoc poskytujú. Určený čas nesmie presahovať 60 minút pred uverejneným časom odchodu alebo požadovaným časom zaregistrovania všetkých cestujúcich. Ak nebol stanovený čas, do ktorého sa má zdravotne postihnutá osoba alebo osoba so zníženou pohyblivosťou dostaviť, táto osoba sa dostaví na určené miesto najneskôr 30 minút pred uverejneným časom odchodu alebo požadovaným časom zaregistrovania všetkých cestujúcich.

Článok 25

Náhrada mobilného vybavenia alebo iného osobitného vybavenia

Ak je železničný podnik zodpovedný za úplnú alebo čiastočnú stratu, alebo poškodenie mobilného vybavenia alebo iného osobitného vybavenia používaného zdravotne postihnutými osobami alebo osobami so zníženou pohyblivosťou, neuplatňuje sa žiadny finančný limit.

KAPITOLA VI

BEZPEČNOSŤ, SŤAŽNOSTI A KVALITA SLUŽIEB

Článok 26

Osobná bezpečnosť cestujúcich

Železničné podniky, manažéri infraštruktúry a manažéri staníc po dohode s orgánmi verejnej moci prijímajú primerané opatrenia v rámci svojich právomocí a prispôbia ich bezpečnostnej úrovni stanovenej orgánmi verejnej moci, aby zabezpečili osobnú bezpečnosť cestujúcich na železničných staniach a vo vlakoch a riadili riziká. Spolupracujú a vymieňajú si informácie o osvedčených postupoch pri predchádzaní činom, ktoré by mohli narušiť úroveň bezpečnosti.

Článok 27

Sťažnosti

1. Železničné podniky zavedú mechanizmus riešenia sťažností, ktoré sa týkajú práv a povinností podľa tohto nariadenia. Železničný podnik oboznámi cestujúcich so svojimi kontaktnými údajmi a pracovným(-ými) jazykom(-mi).

2. Cestujúci môžu podať každému zainteresovanému železničnému podniku sťažnosť. Do jedného mesiaca adresát sťažnosti buď odpovie, vysvetľujúc dôvody, alebo v odôvodnených prípadoch informuje cestujúceho, do akého dátumu môže odpoveď očakávať, najneskôr však tri mesiace od dátumu sťažnosti.

3. Železničný podnik uverejní vo výročnej správe uvedenej v článku 28 počet a typy prijatých sťažností, spracovaných sťažností, dĺžku ich vybavovania a prijaté nápravné opatrenia.

Článok 28

Normy kvality služieb

1. Železničné podniky vymedzia normy kvality služieb a zavedú systém riadenia kvality, aby udržali kvalitu služieb. Normy kvality služieb sa vzťahujú aspoň na položky uvedené v prílohe III.

2. Železničné podniky sledujú svoju vlastnú činnosť z hľadiska noriem kvality služieb. Každý rok spolu so svojou výročnou správou uverejnia správu o činnosti z hľadiska kvality služieb. Tieto správy o činnosti z hľadiska kvality sa uverejnia na internetovej webovej stránke železničných podnikov. Okrem toho sa uverejnia na internetovej webovej stránke ERA.

KAPITOLA VII

INFORMOVANIE A PRESADZOVANIE

Článok 29

Informovanie cestujúcich o ich právach

1. Železničné podniky, manažéri staníc a prevádzkovatelia zájazdov informujú cestujúcich pri predaji lístkov na cestovanie po železnici o právach a povinnostiach podľa tohto nariadenia. Aby železničné podniky, manažéri staníc a prevádzkovatelia zájazdov vyhověli tejto informačnej požiadavke, môžu použiť zhrnutie ustanovení tohto nariadenia pripravené Komisiou vo všetkých úradných jazykoch inštitúcií Európskej únie, ktoré sa im poskytnú.

2. Železničné podniky a manažéri staníc informujú cestujúcich na stanici a vo vlaku primeraným spôsobom o poskytnutí kontaktných údajov orgánu(-ov) určeného(-ých) členskými štátmi podľa článku 30.

Článok 30

Presadzovanie

1. Každý členský štát určí orgán alebo orgány zodpovedné za kontrolu presadzovania tohto nariadenia. Každý orgán podľa potreby prijme opatrenia potrebné na zabezpečenie dodržiavania práv cestujúcich.

Každý orgán je nezávislý z hľadiska svojej organizácie, rozhodovania v oblasti financovania, právnej štruktúry a rozhodovania od akéhokoľvek manažéra infraštruktúry, spoplatňovacieho orgánu, pridelovacieho orgánu alebo železničného podniku.

Členské štáty poskytnú Komisii informácie o orgáne alebo orgánoch, ktoré určili v súlade s týmto odsekom, a o jeho alebo ich právomociach.

2. Sťažnosti na údajné porušenie tohto nariadenia môže každý cestujúci podať príslušnému orgánu určenému podľa odseku 1 alebo akémukoľvek príslušnému orgánu určenému členským štátom.

Článok 31

Spolupráca orgánov poverených kontrolou presadzovania

Orgány poverené kontrolou presadzovania uvedené v článku 30 si vymieňajú informácie o práci a zásadách a postupoch pri prijímaní rozhodnutí na účely koordinovania ich zásad pri prijímaní rozhodnutí v celom Spoločenstve. Komisia ich pri tejto úlohe podporuje.

KAPITOLA VIII

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 32

Sankcie

Členské štáty ustanovia pravidlá o sankciách uplatniteľných pri porušení ustanovení tohto nariadenia a prijímú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania. Ustanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Členské štáty oznámia tieto ustanovenia Komisii do 3. júna 2010 a bezodkladne jej oznámia akékoľvek nasledujúce zmeny a doplnenia, ktoré ich ovplyvnia.

Článok 33

Prílohy

Opatrenia, ktorých cieľom je zmeniť a doplniť nepodstatné prvky tohto nariadenia úpravou jeho príloh s výnimkou prílohy I, sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 35 ods. 2.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 23. októbra 2007

Za Európsky parlament
predseda
H.-G. PÖTTERING

Článok 34

Pozmeňujúce a doplňujúce ustanovenia

1. Opatrenia, ktorých cieľom je zmeniť a doplniť nepodstatné prvky tohto nariadenia jeho doplnením, potrebné na uplatňovanie článkov 2, 10 a 12 sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 35 ods. 2.

2. Opatrenia, ktorých cieľom je zmeniť a doplniť nepodstatné prvky tohto nariadenia úpravou finančných súm uvedených v tomto nariadení okrem ustanovení prílohy I so zreteľom na infláciu, sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 35 ods. 2.

Článok 35

Postup vo výbore

1. Komisii pomáha výbor zriadený podľa článku 11a smernice 91/440/EHS.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5a ods. 1 až 4 a článok 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na jeho článok 8.

Článok 36

Správa

Komisia do 3. decembra 2012 predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní a výsledkoch tohto nariadenia, najmä o normách kvality služieb.

Správa bude založená na informáciách, ktoré je potrebné poskytnúť v súlade s týmto nariadením a článkom 10b smernice 91/440/EHS. V prípade potreby môžu byť súčasťou správy vhodné návrhy.

Článok 37

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 24. mesiacom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Za Radu
predseda
M. LOBO ANTUNES

PRÍLOHA I

Výňatok z Jednotných právnych predpisov pre zmluvu o medzinárodnej železničnej preprave cestujúcich a batožín (CIV)

Dodatok A

k Dohovoru o medzinárodnej železničnej preprave (COTIF) z 9. mája 1980 zmenenom Protokolom o zmene Dohovoru o medzinárodnej železničnej preprave z 3. júna 1999

HLAVA II

UZATVÁRANIE A VYKONÁVANIE PREPRAVNEJ ZMLUVY

Článok 6

Prepravná zmluva

1. Dopravca je na základe prepravnej zmluvy povinný prepraviť cestujúceho, prípadne batožinu a vozidlá, na miesto určenia a vydať batožinu a vozidlá na mieste určenia.
2. Prepravná zmluva musí byť potvrdená jedným alebo viacerými prepravnými dokladmi vydanými cestujúcemu. Bez ohľadu na článok 9 však chýbajúcim prepravným dokladom, chybami v ňom alebo jeho stratou nie je dotknutý obsah ani platnosť zmluvy, na ktorú sa naďalej vzťahujú tieto jednotné právne predpisy.
3. Pokiaľ sa nepreukáže opak, prepravné doklady sa považujú za dôkaz uzatvorenia prepravnej zmluvy.

Článok 7

Prepravný doklad

1. Všeobecné prepravné podmienky stanovujú formu a obsah prepravných dokladov, ako aj jazyk a písmo, ktoré sa majú pri ich tlači a vyplňovaní používať.
2. Na prepravnom doklade musia byť uvedené aspoň tieto údaje:
 - a) dopravca alebo dopravcovia;
 - b) vyhlásenie, že aj pri dohode o opaku sa na prepravu vzťahujú tieto jednotné právne predpisy; na tento účel sa môže použiť skratka CIV;
 - c) každý iný údaj potrebný na preukázanie uzavretia a obsahu prepravnej zmluvy a údaj, ktorý cestujúcemu umožňuje uplatniť jeho práva vyplývajúce z tejto zmluvy.
3. Cestujúci sa pri prijatí prepravného dokladu musí uistiť, že bol vystavený podľa jeho pokynov.
4. Prepravný doklad je prenosný vtedy, ak nie je vystavený na meno a ak cesta ešte nezačala.
5. Prepravný doklad môže pozostávať z elektronickej registrácie údajov, ktorú je možné previesť do čitateľných písaných symbolov. Postupy záznamu a spracovania údajov musia byť funkčne rovnocenné, najmä z hľadiska dôkaznej hodnoty takto vytvoreného prepravného dokladu.

Článok 8

Úhrada a vrátenie cestovného

1. Ak medzi cestujúcim a dopravcom nebolo dohodnuté inak, cestovné sa platí vopred.
2. Podmienky, za ktorých sa cestovné vracia, stanovujú všeobecné prepravné podmienky.

Článok 9

Právo na prepravu, vylúčenie z prepravy

1. Cestujúci je povinný mať od začiatku cesty platný prepravný doklad a predložiť ho na kontrolu prepravných dokladov. Všeobecné prepravné podmienky môžu stanoviť:
 - a) že cestujúci, ktorý sa nepreukáže platným prepravným dokladom, je povinný zaplatiť okrem cestovného aj prirážku;
 - b) že cestujúci, ktorý odmietne ihneď zaplatiť cestovné alebo prirážku, môže byť vylúčený z prepravy.
 - c) či a za akých podmienok možno prirážku vrátiť.
2. Všeobecné prepravné podmienky môžu stanoviť, že cestujúci, ktorí:
 - a) ohrozujú bezpečnosť a prevádzkový poriadok alebo bezpečnosť spolucestujúcich;
 - b) neprijateľným spôsobom obťažujú spolucestujúcich,sa vylúčia z prepravy alebo z nej môžu byť vylúčení počas cesty a že tieto osoby nemajú nárok na náhradu zaplateného cestovného a dovozného za prepravu cestovnej batožiny.

Článok 10

Dodržiavanie administratívnych právnych predpisov

Cestujúci je povinný dodržiavať colné predpisy alebo iné predpisy správnych orgánov.

Článok 11

Odrieknutie spoja a meškanie vlaku, zmeškanie prípoja

Dopravca je povinný v prípade odrieknutia spoja alebo zmeškania prípoja potvrdiť túto skutočnosť na prepravnom doklade.

HLAVA III

PREPRAVA PRÍRUČNEJ BATOŽINY, ZVIERAT, CESTOVNEJ BATOŽINY A VOZIDIEL

Kapitola I

Spoločné ustanovenia

Článok 12

Povolené predmety a zvieratá

1. Cestujúci je oprávnený brať so sebou ľahko prenosné predmety (príručnú batožinu) a živé zvieratá v súlade so všeobecnými prepravnými podmienkami. Cestujúci môže okrem toho brať so sebou neskladné predmety podľa osobitných ustanovení všeobecných prepravných podmienok. Predmety a zvieratá, ktoré by mohli byť ostatným cestujúcim na ťarchu alebo ktoré by mohli spôsobiť škodu, nie je dovolené brať ako príručnú batožinu.
2. Cestujúci môže podať predmety a zvieratá ako cestovnú batožinu podľa všeobecných prepravných podmienok.
3. Dopravca môže v rámci prepravy cestujúcich povoliť prepravu vozidiel v súlade s osobitnými ustanoveniami všeobecných prepravných podmienok.
4. Preprava nebezpečného tovaru v príručnej batožine, cestovnej batožine a vo vozidlách alebo na nich, ktoré sú podľa tejto hlavy prepravované po železnici, musí byť v súlade s Poradkom pre medzinárodnú železničnú prepravu nebezpečného tovaru (RID).

Článok 13

Preskúmanie

1. Ak sa možno oprávnene domnievať, že nie sú dodržané prepravné podmienky, dopravca je oprávnený preskúmať, či prepravované predmety (príručná batožina, cestovná batožina, vozidlá vrátane nákladu) a zvieratá spĺňajú prepravné podmienky, ak to nezakazujú zákony alebo iné predpisy štátu, v ktorom sa má preskúmanie vykonať. Cestujúci musí byť pozvaný k účasti na preskúmaní. Ak sa nedostaví alebo ak ho nemožno kontaktovať, musí dopravca prizvať dvoch nezávislých svedkov.
2. Ak sa zistí, že neboli dodržané prepravné podmienky, dopravca môže požadovať od cestujúceho zaplatenie nákladov na preskúmanie.

Článok 14

Dodržiavanie administratívnych právnych predpisov

Cestujúci je povinný dodržiavať colné predpisy alebo iné predpisy správnych orgánov, keď má počas prepravy so sebou predmety (príručná batožina, cestovná batožina, vozidlá vrátane nákladu) a zvieratá. Je povinný byť prítomný pri prehliadke týchto predmetov, ak zákony a predpisy jednotlivých štátov neustanovujú inak.

Kapitola II

Príručná batožina a zvieratá

Článok 15

Dohľad

Cestujúci je povinný dohliadať na príručnú batožinu a zvieratá, ktoré berie so sebou.

Kapitola III

Cestovná batožina

Článok 16

Podanie cestovnej batožiny

1. Zmluvné povinnosti pri preprave cestovnej batožiny sa musia uviesť na batožinovom lístku, ktorý sa vydá cestujúcemu.
2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 22, chýbajúcim batožinovým lístkom, chybami v ňom alebo jeho stratou nie je dotknutá existencia ani platnosť zmlúv o preprave cestovnej batožiny, na ktoré sa naďalej vzťahujú tieto jednotné právne predpisy.
3. Batožinový lístok slúži ako doklad o podaní batožiny a o podmienkach jej prepravy do preukázania opaku.
4. Pokiaľ sa nepreukáže opak, predpokladá sa, že cestovná batožina bola pri prevzatí dopravcom navonok v dobrom stave a že počet a hmotnosť jednotlivých kusov batožiny súhlasí s údajmi uvedenými v batožinovom lístku.

Článok 17

Batožinový lístok

1. Všeobecné prepravné podmienky stanovujú formu a obsah batožinového lístka, ako aj jazyk a písmo, ktoré sa majú používať pri jeho tlači a vyplňovaní. Primerane platí článok 7 ods. 5.
2. V batožinovom lístku musia byť uvedené aspoň tieto údaje:
 - a) dopravca alebo dopravcovia;
 - b) vyhlásenie, že aj pri dohode o opaku sa na prepravu vzťahujú tieto jednotné právne predpisy; na tento účel sa môže použiť skratka CIV;

- c) každý iný údaj potrebný na preukázanie zmluvnej povinnosti pri preprave cestovnej batožiny, ktorý umožní cestujúcemu uplatniť jeho práva vyplývajúce z prepravnej zmluvy.
3. Cestujúci sa pri prijatí prepravného dokladu musí uistiť, že bol vystavený podľa jeho pokynov.

Článok 18

Registrácia a preprava

1. Pokiaľ všeobecné prepravné podmienky nestanovujú inak, batožina sa prevezme na prepravu len po predložení prepravného dokladu, ktorý je platný aspoň do miesta určenia batožiny. Inak podanie batožiny prebieha podľa predpisov platných v mieste jej podania.
2. Ak všeobecné prepravné podmienky dovoľujú príjem batožiny bez predloženia prepravného dokladu, platia pre odosielateľa batožiny primerane ustanovenia týchto jednotných právnych predpisov o právach a povinnostiach cestujúceho, týkajúce sa cestovnej batožiny.
3. Dopravca môže prepraviť cestovnú batožinu iným vlakom alebo iným dopravným prostriedkom a inou trasou, než ktoré sa použijú na prepravu cestujúceho.

Článok 19

Úhrada dovozného za cestovnú batožinu

Ak medzi cestujúcim a dopravcom nebolo dohodnuté inak, dovozný za cestovnú batožinu sa platí pri podaní.

Článok 20

Označenie cestovnej batožiny

Cestujúci je povinný označiť na každom kuse cestovnej batožiny na dobre viditeľnom mieste trvanlivo a zreteľne:

- a) meno a adresu;
- b) miesto určenia.

Článok 21

Právo nakladať s cestovnou batožinou

1. Cestujúci môže požiadať o vrátenie batožiny v mieste jej podania po vrátení batožinového lístka, ak túto možnosť povoľujú všeobecné prepravné podmienky a ak to neodporuje colným predpisom alebo predpisom iných správnych orgánov.
2. Všeobecné prepravné podmienky môžu obsahovať iné ustanovenia týkajúce sa práva nakladať s cestovnou batožinou, najmä zmeny miesta určenia, a prípadné s tým súvisiace finančné dôsledky pre cestujúceho.

Článok 22

Vydanie

1. Cestovná batožina sa vydá po vrátení batožinového lístka a po zaplatení prípadných výdavkov viaznucich na zásielke.
Dopravca je oprávnený, nie však povinný, presvedčiť sa o tom, či je držiteľ batožinového lístka oprávnený batožinu prevziať.
2. Za vydanie batožiny držiteľovi batožinového lístka sa tiež považuje, ak v súlade s predpismi platnými v mieste určenia:
 - a) bola batožina odovzdaná colnému orgánu alebo orgánu daňovej správy do ich výpravných miest alebo skladísk, ak tieto nie sú pod dohľadom dopravcu;
 - b) boli živé zvieratá odovzdané na opatrovanie tretej osobe.

3. Držiteľ batožinového lístka je oprávnený žiadať vydanie batožiny v mieste určenia, len čo uplynul dohodnutý čas, prípadne čas potrebný na vybavenie colnými alebo inými správnyimi orgánmi.
4. Ak batožinový lístok nebol vrátený, dopravca vydá batožinu iba tomu, kto svoje oprávnenie preukáže; pri nedostatočnom preukázaní môže dopravca požadovať zloženie zábezpeky.
5. Batožina sa vydá v mieste určenia uvedenom pri jej podaní.
6. Držiteľ batožinového lístka, ktorému sa batožina nevydá, môže požadovať, aby mu bol na batožinovom lístku potvrdený deň a hodina, kedy podľa odseku 3 žiadal o vydanie batožiny.
7. Ak na žiadosť oprávnenej osoby dopravca v jej prítomnosti nepreskúma cestovnú batožinu, aby overil jeho tvrdenie o škode, môže oprávnená osoba odmietnuť batožinu prevziať.
8. Inak sa vydanie batožiny spravuje predpismi platnými v mieste určenia.

Kapitola IV

Vozidlá

Článok 23

Prepravné podmienky

Osobitné ustanovenia dopravcu o preprave vozidiel vo všeobecných prepravných podmienkach stanovujú hlavne podmienky pre príjem vozidiel na prepravu, odbavenie, naloženie a prepravu, vyloženie a vydanie, ako aj povinnosti cestujúceho.

Článok 24

Prepravný doklad vozidla

1. Zmluvné povinnosti pri preprave vozidiel sa uvedú v prepravnom doklade vozidla, ktorý sa vydá cestujúcemu. Prepravný doklad vozidla môže byť súčasťou prepravného dokladu cestujúceho.
2. Osobitné ustanovenia o preprave vozidiel vo všeobecných prepravných podmienkach stanovujú formu a obsah prepravného dokladu vozidla a jazyk a písmo, ktoré sa majú pri tlači a vyplňovaní použiť. Primerane platí článok 7 ods. 5.
3. Na prepravnom doklade vozidla musia byť uvedené aspoň tieto údaje:
 - a) dopravca alebo dopravcovia;
 - b) vyhlásenie, že aj pri dohode o opaku sa na prepravu vzťahujú tieto jednotné právne predpisy; na tento účel sa môže použiť skratka CIV;
 - c) každý iný údaj potrebný na preukázanie zmluvných povinností súvisiacich s prepravou vozidiel a údaj, ktorý umožní cestujúcemu uplatniť jeho práva vyplývajúce z prepravnej zmluvy.
4. Cestujúci sa pri prijatí prepravného dokladu vozidla musí uistiť, že bol vystavený podľa jeho pokynov.

Článok 25

Uplatiteľné právo

S výhradou ustanovení tejto kapitoly platia pre vozidlá ustanovenia kapitoly III o preprave batožiny.

HLAVA IV

ZODPOVEDNOSŤ DOPRAVCU

Kapitola I

Zodpovednosť pri usmrtení a zranení cestujúcich

Článok 26

Základ zodpovednosti

1. Dopravca zodpovedá za škodu, ktorá vznikne tým, že dôjde k usmrteniu alebo zraneniu cestujúceho alebo k inému poškodeniu jeho telesného alebo duševného zdravia v dôsledku úrazu v súvislosti so železničnou prevádzkou počas pobytu cestujúceho v železničných vozňoch alebo pri nastupovaní a vystupovaní, a to nezávisle od toho, ktorá železničná infraštruktúra sa využíva.
2. Dopravca je od tejto zodpovednosti oslobodený, ak:
 - a) úraz spôsobili okolnosti, ktoré nemajú pôvod v železničnej prevádzke a ktorým dopravca nemohol napriek vynaloženiu starostlivosti zodpovedajúcej danej situácii zabrániť a ich následky odvrátiť;
 - b) k úrazu došlo v dôsledku zavinenia cestujúceho;
 - c) úraz spôsobilo správanie tretej osoby a dopravca nemohol tomuto správaniu napriek vynaloženiu starostlivosti zodpovedajúcej danej situácii zabrániť a jeho následky odvrátiť; iný podnik, ktorý používa tú istú železničnú infraštruktúru, sa nepovažuje za tretiu osobu; tým nie sú dotknuté práva na postih.
3. Ak úraz spôsobilo správanie tretej osoby a ak napriek tomu dopravca nie je celkom zbavený zodpovednosti podľa odseku 2 písm. c), plne zodpovedá s obmedzeniami podľa týchto jednotných právnych predpisov bez ohľadu na prípadné právo na postih voči tretej osobe.
4. Prípadná zodpovednosť dopravcu v prípadoch, ktoré nie sú ustanovené v odseku 1, nie je dotknutá týmito jednotnými právnymi predpismi.
5. Ak sa preprava, ktorá je predmetom jednej prepravnej zmluvy, vykonáva po sebe nasledujúcimi dopravcami, zodpovedá pri usmrtení a zranení cestujúceho ten dopravca, ktorý mal podľa prepravnej zmluvy vykonávať prepravný výkon, pri ktorom došlo k nehode. Ak prepravný výkon, pri ktorom došlo k nehode, nevykonával dopravca podľa prepravnej zmluvy, ale vykonávajúci dopravca, zodpovedajú podľa týchto jednotných právnych predpisov obaja spoločne a nerozdielne.

Článok 27

Náhrada škody pri usmrtení

1. Pri usmrtení cestujúceho náhrada škody zahŕňa:
 - a) potrebné výdavky vyvolané úmrtím cestujúceho, najmä výdavky na prevoz a pohreb;
 - b) ak smrť nenastala bezprostredne, náhradu škody podľa článku 28.
2. Ak smrťou cestujúceho stratili svojho živiteľa osoby, ktoré bol cestujúci podľa zákona povinný alebo by bol v budúcnosti povinný vyživovať, musí sa aj táto škoda nahradiť. Nároky na náhradu škody osôb, ktorým cestujúci poskytoval výživu bez zákonnej povinnosti, sa spravujú vnútroštátnym právom.

Článok 28

Náhrada škody pri zranení

Pri zranení alebo inom poškodení telesného alebo duševného zdravia cestujúceho náhrada škody zahŕňa:

- a) potrebné výdavky, najmä liečebné a ošetrovacie výdavky a výdavky na dopravu;
- b) majetkovú ujmu, ktorú cestujúci utrpí úplnou alebo čiastočnou práceneschopnosťou alebo zvýšením svojich potrieb.

Článok 29

Náhrada iných škôd spôsobených osobám

To, či a do akej miery je dopravca povinný poskytnúť náhradu za iné škody spôsobené osobám ako tie, ktoré sú uvedené v článkoch 27 a 28, sa určí podľa vnútroštátneho práva.

Článok 30

Forma a výška náhrady škody pri usmrtení a zranení

1. Náhrada škody uvedená v článku 27 ods. 2 a v článku 28 písm. b) sa poskytne vo forme jednorazového vyplatenia peňažnej sumy. Ak však vnútroštátne právo pripúšťa udelenie renty, poskytne sa náhrada škody týmto spôsobom, ak o to zranení cestujúci alebo osoby oprávnené podľa článku 27 ods. 2 požiadajú.
2. Výška náhrady škody, ktorá sa má poskytnúť podľa odseku 1, sa určí podľa vnútroštátneho práva. Pri uplatnení týchto jednotných právnych predpisov sa však určí pre každého cestujúceho najvyššia hranica 175 000 zúčtovacích jednotiek pre jednorazovo vyplatenú sumu alebo tejto sume zodpovedajúca ročná renta, pokiaľ vnútroštátne právo určuje najvyššiu hranicu v nižšej výmere.

Článok 31

Iné dopravné prostriedky

1. Ustanovenia o zodpovednosti dopravcu pri usmrtení a zranení cestujúcich sa s výhradou odseku 2 nepoužijú na škodu vzniknutú počas prepravy, ktorá sa podľa prepravnej zmluvy nevykonáva po železnici.
2. Ak sa však železničné vozne prepravujú na trajektovej lodi, na škodu, ktorú cestujúci utrpí následkom úrazu v súvislosti so železničným prevozom počas svojho pobytu v týchto vozňoch, pri nastupovaní do týchto vozňov alebo pri vystupovaní z týchto vozňov, sa uplatnia ustanovenia článku 26 ods. 1 a článku 33 ods. 1 o zodpovednosti za škodu pri usmrtení a zranení cestujúcich.
3. Ak je v dôsledku výnimočných okolností preprava po železnici dočasne prerušená a cestujúci sú prepravovaní iným dopravným prostriedkom, dopravca je zodpovedný podľa ustanovení týchto jednotných právnych predpisov.

Kapitola II

Zodpovednosť pri nedodržaní cestovného poriadku

Článok 32

Zodpovednosť pri odrieknutí, meškaní spoja a zmeškaní prípoja

1. Dopravca zodpovedá voči cestujúcemu za stratu alebo poškodenie, ktorá vznikne tým, že v ceste nemožno pokračovať v ten istý deň pre odrieknutie vlaku, meškanie spoja alebo zmeškanie prípoja alebo ak za daných okolností nie je pokračovanie v ceste v ten istý deň možné. Náhrada škody zahŕňa primerané výdavky, ktoré cestujúcemu vznikli v súvislosti s prenocovaním a podaním správy osobám, ktoré ho očakávali.
2. Dopravca je od tejto zodpovednosti oslobodený, ak odrieknutie, meškanie spoja alebo zmeškanie prípoja boli spôsobené niektorou z týchto príčin:
 - a) okolnosti, ktoré nesúvisia so železničnou prevádzkou, ktorým dopravca napriek vynaloženiu starostlivosti zodpovedajúcej danej situácii nemohol zabrániť a ich následky nemohol odvrátiť;
 - b) zavinenie cestujúceho alebo
 - c) správanie tretej osoby, ktorému dopravca nemohol napriek vynaloženiu starostlivosti zodpovedajúcej danej situácii zabrániť a jeho následky nemohol odvrátiť; iný podnik, ktorý používa tú istú železničnú infraštruktúru, sa nepovažuje za tretiu osobu; tým nie sú dotknuté práva na postih.
3. Či a v akom rozsahu je dopravca povinný poskytnúť náhradu za iné škody ako tie, ktoré sú uvedené v odseku 1, sa určí podľa vnútroštátneho práva. Tým nie je dotknutý článok 44.

Kapitola III

Zodpovednosť za príručnú batožinu, zvieratá, cestovnú batožinu a vozidlá

ODDIEL 1

Príručná batožina a zvieratá

Článok 33

Zodpovednosť

1. V prípade úmrtia cestujúceho alebo jeho zranenia nesie dopravca zodpovednosť za úplnú alebo čiastočnú stratu alebo poškodenie vecí, ktoré mal cestujúci na sebe alebo so sebou ako príručnú batožinu; to platí aj pre zvieratá, ktoré cestujúci vezie so sebou. Primerane platí článok 26.
2. V ostatných prípadoch zodpovedá dopravca za úplnú alebo čiastočnú stratu alebo poškodenie vecí, príručnej batožiny alebo zvierat, na ktoré je povinný cestujúci dozerat podľa článku 15, len ak boli spôsobené zavinením dopravcu. Ostatné články hlavy IV, s výnimkou článku 51, a hlavy VI sa na tento prípad nevzťahujú.

Článok 34

Obmedzenie náhrady škody pri strate alebo poškodení vecí

Ak je železničný podnik zodpovedný podľa článku 33 ods. 1, musí vyplatiť náhradu až do výšky 1 400 účtovných jednotiek na cestujúceho.

Článok 35

Vylúčenie zodpovednosti

Dopravca nezodpovedá cestujúcemu za škodu, ktorá vznikne tým, že cestujúci nedodrжал predpisy colných alebo iných správnych orgánov.

ODDIEL 2

Cestovná batožina

Článok 36

Základ zodpovednosti

1. Dopravca zodpovedá za škodu vzniknutú úplnou alebo čiastočnou stratou alebo poškodením cestovnej batožiny v čase od jej prijatia na prepravu až po jej vydanie a za škodu vzniknutú jej oneskoreným vydaním.
2. Dopravca je oslobodený od tejto zodpovednosti, ak strata, poškodenie alebo oneskorené vydanie boli zavinené cestujúcim, jeho príkazom, ktorý nevyplýva zo zavinenia dopravcu, vadami samotnej cestovnej batožiny alebo okolnosťami, ktorým dopravca nemohol zabrániť a ich následky nemohol odvrátiť.
3. Dopravca je oslobodený od tejto zodpovednosti, ak strata alebo poškodenie vznikli z osobitného nebezpečenstva spojeného s jednou alebo viacerými nasledujúcimi okolnosťami:
 - a) obal chýba alebo je nedostatočný;
 - b) osobitná povaha batožiny;
 - c) podanie predmetov, ktoré sú vylúčené z prepravy ako cestovná batožina.

Článok 37

Dôkazné bremeno

1. Podatť dôkaz o tom, že strata, poškodenie alebo oneskorené dodanie boli spôsobené niektorou z príčin uvedených v článku 36 ods. 2, je povinnosťou dopravcu.

2. Ak dopravca preukáže, že strata alebo poškodenie podľa okolností prípadu mohli vzniknúť z jedného alebo viacerých osobitných nebezpečenstiev uvedených v článku 36 ods. 3, platí domnienka, že škoda vznikla z tohto dôvodu. Oprávnená osoba má však právo dokázať, že strata alebo poškodenie neboli spôsobené úplne alebo výlučne niektorým z týchto nebezpečenstiev.

Článok 38

Po sebe nasledujúci dopravcovia

Ak prepravu, ktorá je predmetom jednej prepravnej zmluvy, vykonávajú po sebe nasledujúci dopravcovia, pristupuje každý dopravca k prepravnej zmluve vo vzťahu k preprave batožiny alebo vozidiel podľa údajov batožinového lístka alebo prepravného dokladu vozidla tým, že preberie batožinu s batožinovým lístkom alebo vozidlo s prepravným dokladom vozidla, a preberá na seba záväzky, ktoré z toho vyplývajú. V takom prípade zodpovedá každý dopravca za vykonanie prepravy po celej trase až po vydanie batožiny.

Článok 39

Vykonávajúci dopravca

1. Ak dopravca poveril vykonaním celej prepravy alebo jej časti vykonávajúcemu dopravcu, zostáva dopravca bez ohľadu na to, či mal na to právo podľa prepravnej zmluvy, zodpovedný vo vzťahu k celkovej preprave.
2. Všetky ustanovenia týchto jednotných právnych predpisov ohľadne zodpovednosti dopravcu platia aj pre zodpovednosť vykonávajúcemu dopravcu za prepravu, ktorú vykonáva. Články 48 a 52 sa použijú, ak sa uplatnia nároky voči zamestnancom alebo iným osobám, ktorých službu vykonávajúci dopravca využíva pri vykonávaní prepravy.
3. Osobitná dohoda, podľa ktorej preberá dopravca záväzky, ktoré mu nevyplývajú z týchto jednotných právnych predpisov, alebo sa zriekne práv priznaných týmito jednotnými právnymi predpismi, je voči vykonávajúcemu dopravcovi účinná iba vtedy, ak s tým výslovne a písomne súhlasil. Bez ohľadu na to, či s tým vykonávajúci dopravca súhlasil, viažu sa na dopravcu povinnosti alebo vyhlásenia o zrieknutí sa práv, vyplývajúce z takejto osobitnej dohody.
4. Ak a v rozsahu, v akom dopravca a vykonávajúci dopravca zodpovedajú podľa týchto jednotných právnych predpisov, zodpovedajú spoločne a nerozdielne.
5. Celková výška náhrady škody, ktorú má vyplatiť dopravca, vykonávajúci dopravca a jeho zamestnanci alebo iné osoby, ktorých služby sa využívajú pri vykonávaní prepravy, neprekročí obmedzenia ustanovené v týchto jednotných právnych predpisov.
6. Týmto článkom nie sú dotknuté práva dopravcu a vykonávajúcemu dopravcu na vzájomný postih.

Článok 40

Domnienka o strate

1. Oprávnená osoba môže bez ďalšieho preukazovania považovať jednotlivý kus batožiny za stratený, ak nebol vydaný alebo ak nebol pripravený na vydanie do 14 dní odo dňa požiadania o jeho vydanie podľa článku 22 ods. 3.
2. Ak sa kus batožiny, ktorý bol považovaný za stratený, nájde do jedného roka po tom, ako sa o žiadalo o jeho vydanie, dopravca je povinný o tom informovať oprávnenú osobu, ak je jej adresa známa alebo ak ju možno zistiť.
3. Oprávnená osoba môže do 30 dní po prijatí správy uvedenej v odseku 2 požiadať o vydanie batožiny. V tomto prípade je povinná zaplatiť výdavky za prepravu batožiny z miesta jej podania na miesto jej dodania a vrátiť prijatú náhradu škody, po prípadnom odpočítaní výdavkov, ktoré v ňom boli zahrnuté. Zachová si však nároky na náhradu škody pre oneskorené vydanie podľa článku 43.
4. Ak sa nepožiada o vrátenie nájdeného kusu batožiny v lehote stanovenej v odseku 3 alebo ak sa kus batožiny našiel neskôr ako jeden rok od požiadania o jeho vydanie, dopravca s ním naloží podľa zákonov a predpisov platných v mieste, kde sa batožina nachádza.

Článok 41

Náhrada škody pri strate

1. Pri úplnej alebo čiastočnej strate cestovnej batožiny je dopravca povinný bez ďalšej náhrady škody zaplatiť:
 - a) ak je výška spôsobenej škody dokázaná, náhradu v tejto výške, ktorá však nesmie presiahnuť 80 zúčtovacích jednotiek za každý chýbajúci kilogram hrubej hmotnosti alebo 1 200 zúčtovacích jednotiek za každý kus batožiny;
 - b) ak nie je výška spôsobenej škody dokázaná, paušálnu náhradu škody vo výške 20 zúčtovacích jednotiek za každý chýbajúci kilogram hrubej hmotnosti alebo vo výške 300 zúčtovacích jednotiek za každý kus batožiny.

Spôsob náhrady škody za každý chýbajúci kilogram alebo za každý kus batožiny ustanovujú všeobecné prepravné podmienky.

2. Dopravca je povinný okrem toho nahradiť dovoznú za batožinu a iné sumy zaplatené v súvislosti s prepravou strate-ného kusu batožiny, ako aj už zaplatené clo a spotrebné dane.

Článok 42

Náhrada škody pri poškodení

1. Pri poškodení cestovnej batožiny je dopravca povinný bez ďalšej náhrady škody zaplatiť náhradu zodpovedajúcu zníženiu hodnoty batožiny.
2. Náhrada škody nesmie presiahnuť:
 - a) ak je poškodením znehodnotená celá batožina, sumu, ktorú by bolo treba zaplatiť v prípade úplnej straty;
 - b) ak je poškodením znehodnotená iba časť batožiny, sumu, ktorú by bolo treba zaplatiť v prípade straty znehodnotenej časti.

Článok 43

Náhrada škody pri oneskorení vydania

1. Pri oneskorení vydania cestovnej batožiny je dopravca povinný zaplatiť za každých začatých 24 hodín od požiadania o jej vydanie, najviac však za 14 dní:
 - a) ak oprávnená osoba preukáže, že oneskorením vydania vznikla škoda, náhradu vo výške škody až do sumy 0,80 zúčtovacej jednotky za každý kilogram hrubej hmotnosti alebo 14 zúčtovacích jednotiek za každý kus oneskorene vydanéj batožiny;
 - b) ak oprávnená osoba nepreukáže, že oneskorením vydania vznikla škoda, paušálnu náhradu škody 0,14 zúčtovacej jednotky za každý kilogram hrubej hmotnosti alebo 2,80 zúčtovacej jednotky za každý kus oneskorene vydanéj batožiny.

Spôsob náhrady škody za každý chýbajúci kilogram alebo za každý kus batožiny stanovujú všeobecné prepravné podmienky.

2. Pri úplnej strate batožiny sa náhrada škody podľa odseku 1 neposkytuje súběžne s náhradou škody podľa článku 41.
3. Pri čiastočnej strate cestovnej batožiny sa vyplatí náhrada škody podľa odseku 1 za časť, ktorá sa nestratila.
4. Pri poškodení batožiny, ktoré nenastalo oneskorením vydania, sa poskytuje náhrada škody podľa odseku 1, prípadne spolu s náhradou škody podľa článku 42.
5. Náhrada škody podľa odseku 1 spolu s náhradou škody podľa článkov 41 a 42 nesmie v žiadnom prípade presiahnuť výšku náhrady škody pri úplnej strate batožiny.

ODDIEL 3

Vozidlá

Článok 44

Náhrada škody pri omeškaní

1. Ak je vozidlo z dôvodov spôsobených dopravcom naložené neskoršie alebo oneskorene vydané a ak oprávnená osoba preukáže, že tým vznikla škoda, dopravca je povinný zaplatiť náhradu škody, ktorej výška nesmie prekročiť výšku prepravného za vozidlo.
2. Ak sa oprávnená osoba pri oneskorenej nakládke z dôvodu na strane železnice vzdá vykonania prepravnej zmluvy, vráti sa jej prepravné. Ak preukáže, že týmto omeškaním vznikla škoda, môže okrem toho žiadať náhradu, ktorej výška nesmie prekročiť prepravné za prepravu vozidla.

Článok 45

Náhrada škody pri strate

Pri úplnej alebo čiastočnej strate vozidla sa náhrada za preukázanú škodu oprávnenej osobe vypočíta podľa zvyškovej hodnoty vozidla. Táto náhrada nesmie presiahnuť 8 000 zúčtovacích jednotiek. Príves s nákladom alebo bez neho sa považuje za samostatné vozidlo.

Článok 46

Zodpovednosť za iné predmety

1. Za škodu na predmetoch ponechaných vo vozidle alebo na predmetoch nachádzajúcich sa v schránkach (napr. obaly na batožinu alebo boxy na lyže), ktoré sú pevne upevnené na vozidle, zodpovedá dopravca len vtedy, ak ich sám zaviniť. Celková náhrada škody nesmie presiahnuť 1 400 zúčtovacích jednotiek.
2. Za predmety upevnené na vonkajšej strane vozidla, vrátane schránok podľa odseku 1 zodpovedá dopravca len vtedy, ak sa preukáže, že škoda bola zavinená konaním alebo opomenutím dopravcu buď s úmyslom takúto škodu spôsobiť, alebo z ľahkomyseľnosti a s vedomím, že takáto škoda pravdepodobne vznikne.

Článok 47

Uplatniteľné právo

S výhradou ustanovení tejto časti sa na vozidlá vzťahujú ustanovenia časti 2 o zodpovednosti za batožinu.

Kapitola IV

Spoločné ustanovenia

Článok 48

Strata práva na obmedzenie zodpovednosti

Obmedzenia zodpovednosti určené týmito jednotnými právnymi predpismi a ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré obmedzujú náhradu škody pevnou sumou, sa neuplatnia, ak sa preukáže, že škoda bola spôsobená konaním alebo opomenutím dopravcu buď s úmyslom takúto škodu spôsobiť, alebo z ľahkomyseľnosti a s vedomím, že takáto škoda pravdepodobne vznikne.

Článok 49

Prepočet a úročenie

1. Ak sa pri výpočte náhrady škody musia prepočítavať sumy vyjadrené v cudzej mene, prepočítavajú sa podľa kurzu platného v deň a v mieste výplaty náhrady škody.

2. Oprávnená osoba si môže nárokovať úroky z náhrady škody vo výške päť percent ročne, a to odo dňa reklamácie podľa článku 55 alebo, ak nebola podaná reklamácia, odo dňa podania žaloby.
3. Z náhrady škody podľa článkov 27 a 28 však úroky plynú až odo dňa, v ktorom došlo k rozhodujúcim okolnostiam pre výpočet náhrady škody, ak je tento deň neskorší ako deň reklamácie alebo podania žaloby.
4. Pri batožine sa môžu nárokovať úroky len vtedy, ak náhrada škody prekročí 16 zúčtovacích jednotiek za každý batožinový lístok.
5. Ak pri batožine oprávnená osoba nepredloží dopravcovi doklady potrebné na konečné vybavenie reklamácie v primeranej lehote, ktorá sa jej poskytla, nepočítajú sa úroky od uplynutia tejto lehoty do doby predloženia týchto dokladov.

Článok 50

Zodpovednosť pri jadrovej udalosti

Dopravca je oslobodený od zodpovednosti podľa týchto jednotných právnych predpisov, ak škodu spôsobila jadrová udalosť a ak podľa vnútroštátnych zákonov a predpisov o zodpovednosti v oblasti jadrovej energie zodpovedá za túto škodu prevádzkovateľ jadrového zariadenia alebo iná osoba, ktorá ho zastupuje.

Článok 51

Osoby, za ktoré zodpovedá dopravca

Dopravca zodpovedá za svojich zamestnancov a za iné osoby, ktorých službu využíva pri vykonávaní prepravy, ak títo zamestnanci a iné osoby vykonávajú svoje povinnosti. Manažéri infraštruktúry, na ktorej sa uskutočňuje preprava, sa považujú za osoby, ktorých službu dopravca využíva pri vykonávaní prepravy.

Článok 52

Iné činnosti

1. Vo všetkých prípadoch, na ktoré sa vzťahujú tieto jednotné právne predpisy, možno uplatniť voči dopravcovi nárok na náhradu škody, bez ohľadu na jeho právnu podstatu, len za predpokladov a v medziach stanovených v týchto jednotných právnych predpisoch.
2. To isté platí pre nároky voči zamestnancom a iným osobám, za ktoré zodpovedá dopravca podľa článku 51.

HLAVA V

ZODPOVEDNOSŤ CESTUJÚCEHO

Článok 53

Osobitné zásady zodpovednosti

Cestujúci zodpovedá dopravcovi za každú škodu:

- a) ktorá vznikne tým, že si nesplní povinnosti, ktoré preňho vyplývajú z
 1. článkov 10, 14 a 20;
 2. osobitných ustanovení všeobecných prepravných podmienok o preprave vozidiel alebo
 3. z Poriadku pre medzinárodnú železničnú prepravu nebezpečného tovaru (RID), alebo
- b) ktorú zapríčinia predmety alebo zvieratá, ktoré si berie so sebou,

ak nepreukáže, že škodu spôsobili okolnosti, ktorým napriek vynaloženiu starostlivosti zodpovedajúcej danej situácii nemohol zabrániť a ktorých následky nemohol odvrátiť. Týmto ustanovením nie je dotknutá zodpovednosť dopravcu podľa článku 26 a článku 33 ods. 1.

HLAVA VI UPLATŇOVANIE NÁROKOV

Článok 54

Zistenie čiastočnej straty alebo poškodenia

1. Ak dopravca zistí alebo ak sa domnieva, že došlo k čiastočnej strate alebo poškodeniu prepravovaného predmetu (batožiny, vozidla), ktorý je pod jeho ochranou, alebo ak to tvrdí oprávnená osoba, dopravca je povinný bezodkladne podľa možnosti v prítomnosti oprávnenej osoby spísať zápisnicu, v ktorej podľa povahy škody uvedie stav predmetu, jeho hmotnosť a, pokiaľ je to možné, tiež rozsah a príčinu škody, ako aj čas jej vzniku.
2. Odpis tejto zápisnice sa vydá bezplatne oprávnenej osobe.
3. Ak oprávnená osoba neuzná zistenia uvedené v zápisnici, môže požiadať, aby stav batožiny alebo vozidla, ako aj príčinu a rozsah škody zistil znalec určený stranami prepravnej zmluvy alebo súdom. Pre toto konanie platia zákony a predpisy štátu, v ktorom sa zistenie robí.

Článok 55

Reklamácie

1. Reklamácie, ktoré sa týkajú zodpovednosti dopravcu pri usmrtení a zranení cestujúcich, je potrebné podať písomne dopravcovi, voči ktorému možno uplatňovať nároky súdnou cestou. V prípade prepravy, ktorá bola predmetom jednej zmluvy a bola uskutočnená po sebe nasledujúcimi dopravcami, možno podať reklamáciu u prvého alebo posledného dopravcu, ako aj u dopravcu, ktorý má v štáte trvalého bydliska alebo obvyklého pobytu cestujúceho hlavné miesto podnikateľskej činnosti, pobočku alebo obchodné zastúpenie, prostredníctvom ktorých bola uzavretá prepravná zmluva.
2. Ostatné reklamácie na základe prepravnej zmluvy sa podávajú písomne dopravcovi uvedenom v článku 56 ods. 2 a 3.
3. Doklady, ktoré chce oprávnená osoba priložiť k reklámácii, sa musia predložiť v origináli alebo v druhopise, ktorý musí byť na žiadosť dopravcu riadne overený. Na vybavenie reklamácie môže dopravca žiadať vrátenie prepravného dokladu, batožinového lístka alebo prepravného dokladu vozidla.

Článok 56

Dopravcovia, voči ktorým možno uplatňovať nároky súdnou cestou

1. Nároky na náhradu škody na základe zodpovednosti dopravcu pri usmrtení a zranení cestujúcich možno uplatniť súdnou cestou iba voči dopravcovi zodpovednému v zmysle článku 26 ods. 5.
2. S výhradou odseku 4 možno uplatniť iné nároky cestujúceho na základe prepravnej zmluvy len voči prvému, poslednému alebo tomu dopravcovi, ktorý vykonal časť prepravy, v priebehu ktorej nastali skutočnosti odôvodňujúce tento nárok.
3. Ak je pri preprave po sebe nasledujúcimi dopravcami uvedený na batožinovom lístku alebo v prepravnom doklade vozidla s jeho súhlasom dopravca zodpovedný za jej vydanie, možno voči nemu uplatniť súdnou cestou nároky podľa odseku 2 aj vtedy, ak nedostal batožinu alebo neprevzal vozidlo.
4. Nároky na vrátenie sumy, ktorá bola zaplatená na základe prepravnej zmluvy, možno uplatniť súdnou cestou voči dopravcovi, ktorý sumu vybral, alebo voči dopravcovi, v mene ktorého sa suma vybrala.
5. Protižalobou alebo námietkami možno uplatniť nároky tiež voči iným dopravcom, než sú dopravcovia uvedení v odseku 2 a odseku 4, ak sa žaloba zakladá na tej istej prepravnej zmluve.
6. Ak sa tieto jednotné právne predpisy uplatnia na vykonávajúceho dopravcu, možno nároky uplatniť súdnou cestou aj voči nemu.
7. Ak má žalobca možnosť voľby medzi viacerými dopravcami, jeho právo voľby zanikne, len čo podá žalobu voči jednému z nich; to platí aj vtedy, ak má žalobca možnosť voľby medzi jedným alebo viacerými dopravcami a vykonávajúcim dopravcom.

Článok 58

Zánik nárokov pri usmrtení alebo zranení cestujúcich

1. Všetky nároky oprávnenej osoby vyplývajúce zo zodpovednosti dopravcu pri usmrtení a zranení cestujúceho zanikajú, ak oprávnená osoba najneskoršie do dvanástich mesiacov po tom, keď sa dozvedela o strate alebo poškodení, neoznámí úraz cestujúceho niektorému z dopravcov, ktorému možno podať reklamáciu podľa článku 55 ods. 1. Ak oprávnená osoba oznámí úraz dopravcovi ústne, musí dopravca o tomto ústnom oznámení vyhotoviť potvrdenie.
2. Nároky však nezanikajú, ak:
 - a) oprávnená osoba podala počas lehoty stanovenej v odseku 1 reklamáciu niektorému z dopravcov uvedených v článku 55 ods. 1;
 - b) sa zodpovedný dopravca dozvedel počas lehoty stanovenej v odseku 1 o úraze cestujúceho iným spôsobom;
 - c) opomenutie alebo meškanie oznámenia spôsobili okolnosti, ktoré možno pričítať na ťarchu oprávnenej osoby;
 - d) oprávnená osoba preukáže, že úraz bol spôsobený zavinením dopravcu.

Článok 59

Zánik nárokov pri preprave batožiny

1. Prevzatím batožiny oprávnenu osobou zanikajú všetky nároky voči dopravcovi z prepravnej zmluvy pri čiastočnej strate, poškodení alebo oneskorenom vydaní.
2. Nároky však nezanikajú:
 - a) pri čiastočnej strate alebo poškodení, ak
 1. stratu alebo poškodenie zistila oprávnená osoba podľa článku 54 pred prevzatím batožiny;
 2. zistenie, ktoré sa malo uskutočniť podľa článku 54, sa opomenulo iba zavinením dopravcu;
 - b) pri zjavne nepoznatelnej strate alebo poškodení, ktorú zistila oprávnená osoba až po prevzatí batožiny, ak
 1. požiada o zistenie podľa článku 54 ihneď po objavení straty alebo poškodenia a najneskôr tri dni po prevzatí batožiny a
 2. okrem toho preukáže, že k strate alebo poškodeniu došlo v čase od prijatia batožiny na prepravu a do jej vydania;
 - c) pri oneskorenom vydaní, ak oprávnená osoba uplatnila v priebehu 21 dní svoje práva voči niektorému z dopravcov uvedených v článku 56 ods. 3;
 - d) ak oprávnená osoba preukáže, že strata alebo poškodenie vznikli zavinením dopravcu.

Článok 60

Premlčanie

1. Nároky na náhradu škody vyplývajúce zo zodpovednosti dopravcu pri usmrtení a zranení cestujúcich sa premlčujú takto:
 - a) nároky cestujúceho – po troch rokoch, počítajúc od prvého dňa po úraze;
 - b) nároky ostatných oprávnených osôb – po troch rokoch, počítajúc od prvého dňa po úmrtí cestujúceho, najneskoršie však po piatich rokoch, počítajúc od prvého dňa po úraze.

2. Ostatné nároky vyplývajúce z prepravnej zmluvy sa premlčujú po jednom roku. Premlčacia lehota je však dva roky pri nárokoch na náhradu straty alebo poškodenia spôsobeného konaním buď s úmyslom takúto stratu alebo poškodenie spôsobiť, alebo z ľahkomyselnosti a s vedomím, že takáto strata alebo poškodenie pravdepodobne vznikne.
3. Premlčacia lehota podľa odseku 2 sa začína pri nárokoch:
 - a) na náhradu škody pri úplnej strate štrnástym dňom po uplynutí lehoty stanovenej v článku 22 ods. 3;
 - b) na náhradu škody pri čiastočnej strate, poškodení alebo oneskorenom vydaní dňom vydania;
 - c) vo všetkých ostatných prípadoch týkajúcich sa prepravy cestujúcich dňom, v ktorom uplynula platnosť prepravného dokladu.

Deň označený ako začiatok premlčacej lehoty sa do nej nepočíta.

4. [...]
5. [...]
6. Inak pre neplynutie a prerušenie premlčania platí vnútroštátne právo.

HLAVA VII

VZÁJOMNÉ VZŤAHY MEDZI DOPRAVCAMI

Článok 61

Rozdelenie cestovného a prepravného

1. Každý dopravca je povinný zaplatiť zúčastneným dopravcom podiel, ktorý na nich pripadá z cestovného a prepravného, ktoré vybral alebo mal vybrať. Spôsob platenia určujú dohody uzavreté medzi dopravcami.
2. Článok 6 ods. 3, článok 16 ods. 3 a článok 25 sa vzťahujú aj na vzťahy medzi po sebe nasledujúcimi dopravcami.

Článok 62

Právo na postih

1. Ak dopravca zaplatil náhradu škody podľa týchto jednotných právnych predpisov, má právo na postih voči dopravcom zúčastneným na preprave podľa nasledujúcich ustanovení:
 - a) dopravca sám zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil;
 - b) ak škodu spôsobili viacerí dopravcovia, každý z nich zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil; ak takéto rozlíšenie nie je možné, náhrada škody sa rozdelí medzi dopravcov podľa písmena c);
 - c) ak nemožno dokázať, ktorý dopravca spôsobil škodu, rozdelí sa náhrada škody medzi všetkých dopravcov s výnimkou tých dopravcov zúčastnených na preprave, ktorí dokážu, že škodu nespôsobili; rozdelenie sa vykoná v pomere príslušného podielu cestovného a prepravného, ktoré na nich pripadá.
2. Pri platobnej neschopnosti niektorého z týchto dopravcov sa nezaplatený podiel, ktorý na neho pripadá, rozdelí medzi ostatných dopravcov zúčastnených na preprave, a to v pomere cestovného a prepravného, ktoré na nich pripadá.

Článok 63

Konanie pri postihu

1. Dopravca, voči ktorému sa uplatňuje postih podľa článku 62, nemôže popierať platnosť výplaty náhrady dopravcom, ktorý uplatňuje tento postih, ak bola náhrada škody stanovená súdom a ak bol skôr menovaný dopravca riadne oboznámený s právnym sporom a týmto spôsobom mal možnosť do neho vstúpiť. Súd, ktorý vedie hlavný spor, určí lehoty na oznámenie sporu a na vstup do neho.

2. Dopravca, ktorý uplatňuje postih, musí podať len jednu žalobu na tom istom súde proti všetkým dopravcom, s ktorými sa nedohodol, inak stráca právo na postih voči tým dopravcom, ktorých nežaloval.
3. Súd je povinný v jednom rozsudku rozhodnúť o všetkých postihoch, o ktorých pojednáva.
4. Dopravca, ktorý chce uplatniť právo na postih súdnou cestou, môže uplatniť svoj nárok na príslušnom súde štátu, na území ktorého má jeden z dopravcov zúčastnených na preprave hlavné miesto podnikateľskej činnosti, pobočku alebo obchodné zastúpenie, prostredníctvom ktorých bola uzavretá prepravná zmluva.
5. Ak sa má podať žaloba voči viacerým dopravcom, žalujúci dopravca má možnosť voľby medzi príslušnými súdmi podľa odseku 4.
6. Konanie pri postihu sa nesmie spájať s konaním o náhrade škody, ktoré iniciovala oprávnená osoba na základe prepravnej zmluvy.

Článok 64

Dohody o postíhoch

Dopravcovia môžu medzi sebou uzavrieť dohody, ktoré sa odchyľujú od článkov 61 a 62.

PRÍLOHA II

**MINIMÁLNE INFORMÁCIE, KTORÉ MAJÚ POSKYTOVAŤ ŽELEZNIČNÉ PODNIKY A/ALEBO PREDAJCOVIA
PREPRAVNÝCH DOKLADOV****Časť I: Informácie pred cestou**

Všeobecné podmienky uplatniteľné na zmluvu

Cestovný poriadok a podmienky najrýchlejšej cesty

Cestovný poriadok a podmienky najnižšieho cestovného

Dostupnosť/prístupnosť, podmienky prístupu k zariadeniam pre zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou a ich dostupnosť vo vlaku

Prístupnosť a podmienky prístupu pre bicykle

Dostupnosť sedadiel vo fajčiarskych a nefajčiarskych vozňoch, v prvej a druhej triede, ako aj v lôžkových a ležadlových vozňoch

Všetky činnosti, ktoré môžu narušiť spoje alebo spôsobiť ich meškanie

Dostupnosť služieb vo vlaku

Postupy na reklamáciu stratenej batožiny

Postupy na predloženie sťažností

Časť II: Informácie počas cesty

Služby vo vlaku

Nasledujúca stanica

Meškania

Hlavné prípoje

Otázky bezpečnosti

PRÍLOHA III

MINIMÁLNE NORMY KVALITY SLUŽIEB

Informácie a prepravné doklady

Presnosť spojov a všeobecné zásady o narušeníach spojov

Odrieknutie spojov

Čistota železničného parku a zariadení na staniciach (kvalita vzduchu vo vozňoch, hygiena sociálnych zariadení atď.)

Prieskum spokojnosti zákazníkov

Vybavovanie sťažností, vrátenie peňazí a náhrady škody v prípade nedodržania noriem kvality služieb

Pomoc poskytovaná zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou
